

REVISTA MUZEELOR LA 5 ANI DE LA APARIȚIE

BORIS ZDERCIUC

Anul 1969 marchează un eveniment care constituie un prilej de bucurie și satisfacție pentru toți lucrătorii din domeniul muzeografiei românești: împlinirea a cinci ani de la înființarea Revistei Muzeelor — publicație teoretică și metodologică în sfera activității muzeale a Direcției Muzeelor și Monumentelor din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

Concepută ca un organ periodic într-un sector de activitate științifică și culturală în plină dezvoltare, Revista Muzeelor — prima publicație de acest gen în istoria de peste un sfert de mileniu a muzeografiei din țara noastră — a pornit la drum cu un program care-și propunea:

a) Reflectarea activității complexe ce se desfășoară în instituțiile noastre muzeale de toate profilele — științele naturii, istorie, etnografie, artă, muzee și case memoriale;

b) Îndrumarea și orientarea dezvoltării activității muzeale în direcțiile stabilite prin planul elaborat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, parte integrantă a politicii partidului și statului în domeniul științei și culturii.

Înființată în 1964, an în care poporul nostru sărbătorea cea de-a XX-a aniversare de la eliberarea patriei de sub jugul fascist și marile succese obținute sub conducerea Partidului Comunist Român în construirea socialismului, Revista Muzeelor împlinea un vechi deziderat al tuturor muzeografilor români. Prin profilul și conținutul său tematic, noua publicație răspundea unor imperioase cerințe culturale și științifice, apariția ei fiind salutată de personalități reprezentative ale științei și culturii noastre și consemnată în presă ca un eveniment remarcabil. Confirmarea necesității acute a unui periodic profilat pe probleme de muzeografie a venit la scurtă vreme. La numai doi ani de la apariție, Revista Muzeelor s-a transformat dintr-un periodic trimestrial într-o publicație cu șase numere pe an, fiecare număr avînd același volum și tiraj ca și în perioada cînd revista apărea numai cu patru numere.

Cu tot caracterul său sărbătoresc — sau tocmai datorită acestei note festive — evenimentul invită la o succintă trecere în revistă a realizărilor și, pe această bază, la conturarea unor noi sarcini și obiective vizînd o continuă dezvoltare a muzeografiei noastre — parte componentă de seamă a frontului ideologic, instrument cu o mare eficiență în ridicarea nivelului științific și cultural al maselor.

Consecvență spiritului și concepției științifice a materialismului dialectic și istoric, Revista Muzeelor a devenit astăzi o adevărată tribună pentru promovarea ideilor și activităților menite să asigure în continuare progresul științei noastre muzeografice, care numără printre slujitorii ei savanți cu mare prestigiu în țară și peste hotare. În paginile ei au apărut studii privind probleme de mare actualitate științifică semnate de personalități dintre care amintim pe acad. prof. dr. doc. C. Daicoviciu, acad. prof. dr. doc. Șt. Milcu, acad. prof. dr. doc. Emil Condurachi, acad. prof. dr. doc. Andrei Oțetea, acad. prof. dr. doc. George Oprescu, acad. prof. dr. doc. P. Panaitescu-Perpessicus, prof. dr. doc. Ștefan Pascu, prof. dr. doc. Mihai Băcescu, prof. dr. doc. Mihai Pop, prof. dr. doc. Radu Vulpe, dr. doc. Traian Herseni, prof. dr. doc. Dorin Popescu, prof. dr. doc. Vl. Dumitrescu, prof. dr. doc. D. Berciu, regretatul savant prof. dr. doc. C. S. Nicolăescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei R. S. România. Studiile și materialele publicate prin intermediul Revistei Muzeelor constituie contribuții de seamă la elucidarea unor probleme de istorie și științele naturii, de etnografie și artă, de istoria culturii și muzeografiei. Alături de aceste nume de rezonanță în știința românească, Revista Muzeelor a strîns în jurul său și a promovat un important număr de autori tineri — cercetători, muzeografi, cadre didactice — mulți dintre ei aflîndu-se la primii pași în domeniul publicațiilor.

Au fost publicate în Revista Muzeelor studii, comunicări și note semnate de specialiști renumiți de peste hotare. În cei cinci ani de existență, Revista Muzeelor a publicat peste 800 de titluri din care 252 de istorie, 124 de științe naturale, 163 de etnografie și artă populară,

129 de artă, 33 privind muzele memoriale etc. În aceste cifre nu sînt incluse titlurile cuprinse în cele două numere speciale publicate sub îngrijirea redacției Revistei Muzeelor: volumul cu rezumatele comunicărilor ținute la prima sesiune științifică a muzeelor și lucrarea privind Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Alături de studii de teren și arhivă, materialele publicate în revistă au dezbătut probleme privind păstrarea patrimoniului muzeal, activitatea cultural-educativă, au informat pe cititori asupra noutăților muzeale din țară și de peste hotare.

Pe linia afirmării tradițiilor muzeografiei naționale, Revista Muzeelor a acordat un spațiu larg rubricii intitulată „Istoria muzeografiei românești”. Au fost evocate în această rubrică personalități ca Nicolae Iorga, Vasile Pârvan, Gr. Tocilescu, George Murnu, G. Vilsan, Emil Racoviță, Grigore Antipa, Dimitrie Gusti, Romulus Vuia etc., ale căror nume sînt adinc crestate în Cartea de aur a muzeografiei noastre și a căror activitate constituie un demn exemplu de urmat pentru tînăra generație de muzeografi.

În domeniul păstrării patrimoniului muzeal, formulă sub care au fost cuprinse activități de importanță esențială pentru munca muzeelor — respectiv conservarea, restaurarea, organizarea depozitelor și evidență științifică — în Revista Muzeelor au fost publicate numeroase studii semnate de specialiști români, studii care, prin concepția lor și, mai ales, prin soluțiile practice pe care le sugerează, demonstrează o vie preocupare pentru ridicarea acestor funcțiuni muzeale la nivelul cerințelor muzeografiei moderne. Valoarea unora dintre materialele științifice publicate cu privire la păstrarea patrimoniului muzeal a găsit un larg ecou și în muzeografia de peste hotare.

Prin rubrica „Opinii”, Revista Muzeelor a creat, cu regularitate, posibilitatea unor largi dezbateri de către specialiști a unor probleme de mare interes pentru muzeografia noastră națională ca: activitatea cultural-educativă și de îndrumare, îmbunătățirea organizării expozițiilor, organizarea gospodăriilor muzeu, conținutul tematic și structura expozițională a Muzeului obiectivelor și tradițiilor populare etc.

O preocupare de seamă a constituit-o informarea curentă a cititorilor asupra evenimentelor aniversate din istoria patriei, din istoria științei și culturii românești. Prin eforturile colectivului de redacție, pe cît de puțin numeros pe atît de activ, cu sprijinul direcției de resort din C.S.C.A., Revista Muzeelor a fost, sub acest aspect, mereu în actualitate.

Prin interesul și valoarea conținutului tematic, prin ținuta științifică și regularitatea apariției, Revista Muzeelor a cucerit un larg cerc de cititori în țară și încurajatoare aprecieri printre specialiștii de peste hotare. Edificatoare în această privință sînt fapte ca: sporirea continuă a numărului abonamentelor, creșterea colectivului de autori, începători sau cu experiență, care se adresează tot mai mult revistei pentru publicarea studiilor și materialelor științifice pe care le elaborează și, mai ales, solicitarea tot mai insistentă a Revistei Muzeelor pentru schimb de către publicațiile de specialitate de peste hotare. În momentul de față Revista Muzeelor face schimb regulat prin redacție cu peste 80 de publicații străine din țări ca: U.R.S.S., Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, Bulgaria, R. D. Germană, Franța, Anglia, Italia, R. F. a Germaniei, Belgia, Elveția, Iugoslavia, S.U.A., R.A.U. etc; iar prin Biblioteca Centrală de Stat, Revista Muzeelor este difuzată peste graniță într-un număr de peste 130 exemplare.

Scurta enumerare a realizărilor și succeselor dobindite demonstrează că, la cinci ani de la apariție, Revista Muzeelor are un bilanț rodnic. Greutățile începutului, determinate mai ales de complexitatea activităților muzeografice și a profiilor variate ale instituțiilor muzeale care se cereau reflectate într-un just echilibru într-un spațiu relativ restrîns — șase coli de tipar — au fost învinse, revista impunîndu-se ca o publicație de prestigiu printre revistele de specialitate din țara noastră. Faptul este cu atît mai demn de a fi subliniat cu cît în legătură cu această tînără publicație nu s-au întreprins acțiuni de popularizare deosebite, atît ca amploye, cît și sub raportul diversității metodelor. Datorită experienței redacționale și editoriale acumulate, Revista Muzeelor și-a asumat răspunderea tipăririi unor lucrări ale muzeelor: Muzeul satului, Muzeul județean din Baia Mare, Muzeul județean Mehedinți ș.a. — sprijinind în acest mod, cu competență și promptitudine, îmbogățirea literaturii muzeografice din țara noastră, cu îndeplinirea riguroasă a sarcinilor sale curente.

Împlinirea a cinci ani de la înființarea Revistei Muzeelor are loc într-un moment în care poporul nostru se pregătește să aniverseze 25 de ani de la eliberare. Această mare sărbătoare națională va constitui pentru tînăra publicație un prilej și îndemn pentru noi eforturi în desfășurarea unei activități menite să ridice muzeografia românească pe noi trepte de prestigiu.